

Lietuvių kalbos priegaidės

Kazimieras Garšva

Anotacija. Tvirtapradė ir tvirtagalė priegaidės (akūtas ir cirkumfleksas) gali sudaryti opoziciją lietuvių kalbos ilguosiuose kirčiuotuose skiemenyse. Dvigarsiai *a, e + l, m, n, r* ir dvibalsiai, dvigarsiai *u, i + l, m, n, r, i* ir ilgieji balsiai bei *ie, uo* sudaro tris skirtingus priegaidžių variantus. Priegaidžių skiriamaisiais požymiais laikyta dešimt ivairių intensyvumo, kiekybės ir trukmės kombinacijų. Pateikiamos trys priegaidžių fonologinės interpretacijos:

- 1) visose pozicijose priegaidės yra prozodemos (tradicinė interpretacija);
- 2) priegaidės yra tik dvigarsiuose;
- 3) aukštaičių tarmėse priegaidžių iš viso nebėra, dvigarsių priegaidės suprantant kaip kirtį skirtinguose jų komponentuose.